

Ponavljanje: pullup, pulldown.

Zadano je 7 zadataka nad kojima je potrebno primjeniti dosad stečeno znanje, posebno ono vezano na spajanje jednostavnih vanjskih jedinica koje iniciraju kakvu programsku akciju.

Prouči sljedeći isječak programskog kôda (dostupan i ovdje: pastebin.com/F9b5WsfR):

```
1.   Serial.begin(115200);           // Inicijalizacija serijske komunikacije
2.   String ulaz = "";               // definicija stringa u koji ce se spremati
3.                                       // primljeni podaci
4.
5.   while(Serial.available() != 0); // Cekanje na dostupnost podataka u
6.                                       // meduspremniku (bufferu)
7.
8.   while(Serial.available() > 0) { // Dok buffer nije prazan
9.       ulaz += (char) Serial.read(); // Pretvoriti jedan byte podataka sa
10.                                       // meduspremnika u znakovni oblik
11.
12.       delay(5);                     // Odgoditi daljnje izvršavanje programa za
13.                                       // 5ms, kako bi se spremnik stigao napuniti
14.   }
15.
16.   Serial.println(ulaz);             // Izvršiti operaciju nad primljenim
17.                                       // stringom (npr. ispisati ga)
18.
19.   ulaz = "";                       // Isprazniti postojeće podatke, kako bi se
20.                                       // novi podaci mogli učitati
```

Zadatak 1: Napisati program *echo.ino* kojemu korisnik na *Serial Monitor* upisuje podatke, a Arduino iste podatke šalje nazad preko serije (koristiti gore navedeni programski kôd).

1. Funkcije

Ponekad je programski kôd podijeliti u cjeline. Najčešći oblik podjele programa prema funkcijskim cjelinama jest pisanjem *funckija*: manjih dijelova programa koji imaju zadanu ulogu. Funkcija je definirana *imenom* (kao i ime varijable), *tipom* povratne vrijednosti, *argumentima* koji definiraju kontekst, odnosno izravno utječu na rezultat funkcije, te *implementacijom* funkcije, koja je zapravo programski kôd kojim je funkcija opisana. Sintaksa je sljedeća:

```
1. // redom: tip povratne vrijednosti funkcije, ime funkcije, argumenti
2.
3. int mojaFunkcija(int argument1, String argument2, byte nekiTreciArgument){
4.     // implementacija funkcije
5.     Serial.println("Ovo i nije neka osobito korisna funkcija");
6.
7.     // povratak iz funkcije.
8.     return 0;
9. }
```

Česta apstrakcija funkcija u programiranju je ona matematička. Slijede matematički i programski zapis funkcije (*djelomično!*) jednakog ponašanja:

$$f(x) = x^2$$

```
1. float f(float x){
2.     float rezultat;
3.     rezultat = x*x;
4.     return rezultat;
5. }
```

Zadatak 2: Napisati funkciju koja služi primanju string-a sa serije (analogno zadatku 1). Pohrani svoj programski kôd kako bi ga mogao koristiti u slijedećim zadacima.

Zadatak 3: Napisati funkciju koja pali 5 LED-ica na pinovima zadanih argumentima. Moguće je umjesto svih 5 LED-ica koristiti 4 vanjske i jednu ugrađenu. U nastavku je zadan mogući oblik funkcije:

```
int paliLED(int pin1, int pin2, int pin3, int pin4);
```

Ovo zovemo i *prototipom funkcije*, a sâm zapis u potpunosti je podržan u programskim jezicima C i C++. Prototipi funkcija su vrlo korisna stvar, kako nam omogućavaju da na početku programa imamo lijep pregled svih definiranih funkcija. Pregled definicije funkcija često je korisna stvar, a dobro pisana funkcija ne zahtjeva gledanje u programski kôd kako bi se shvatilo što funkcija radi (ali ne nužno i **kako** ona radi, kao npr. često korištena funkcija *digitalWrite*). Iz tog razloga, imena funkcije kao i imena njezinih argumenata bi trebali biti što razumljiviji, u kontekstu funkcionalnost. Npr funkcija *writeSomethingQWERTY(int bla1, int bla2)* nije dobro imenovana, dok *sumOfTwoNumbers(int number1, int number2)* jest. Nikad nemojte funkcijama dodavati više funkcionalnost (npr. *sumAndProduct(int a, int b)*), već pišite više funkcija. Ovo su navike koje je lako usvojiti u početku, a teško ih je ispravljati naknadno kad je program već napisan. Zašto funkcija iz zadatka nije najsretnije napisana? Napiši funkciju i uz pomoć polja! Također, poželjno je da imena varijabli (pa čak i komentari) budu pisani na engleskom jeziku, sa standardnim skupom znakova (bez čžšđć itd...).

Napomena: ukoliko je programski kôd do sada pisao tvoj kolega, ovaj put piši ti.

DODATAK 1:

Ponekad u programiranju imamo potrebu za konstantama. Općenito, postoji nekoliko vrsta konstanti. Zasad je dovoljno napomenuti dva načina pisanja konstanti, na primjeru konstante broja π (*pi*). Pokušaj u programu promijeniti ovako definiranu varijablu *pi*.

```
1. #define PI 3.1415926 // češće korišteni oblik
2. const float pi = 3.1415926;
```

2. Operacije nad bitovima (*bitwise*)

Programski jezik C i C++ omogućavaju operacije nad podacima na vrlo niskoj razini, što znači da je moguće vrlo lako pristupiti pojedinom *bitu* neke varijable. Za takve stvari dobro nam dođu još neka znanja:

2.1 Striktni tipovi podataka

Kako bi vršili operacije nad bitovima, korisno je znati broj bitova (odnosno bajtova, kako nije moguće zauzeti broj bitova nedjeljiv s brojem bajtova - 8, 16, 32, 64 itd...) koji određen podatak zauzima. Suprotno očekivanju, broj bitova koji sadrže podaci tipa *int*, *char* itd su podložni promjenama u broju bajtova koje zauzimaju, tj. Jako ovise o platformi (PC, Arduino, Raspberry), C/C++ kompilatoru (gcc, cc, clang, intel-c). Kako bi bili sigurni koliko bitova koristimo, moguće je koristiti slijedeće tipove podataka:

```
uint32_t a; //32bitni bezpredznačni integer, vrijednosti 0 do (2^32)-1
int8_t b;   //8bitni predznačni integer, vrijednosti -(2^8) do (2^8)-1
int16_t c;  //16 bitni predznačni integer
//itd...
//...
//...
```

Jos jedan često korišten tip podataka je *byte* (obično veličine 8 bitova, bajt, oktet). U okviru ove vježbe je koristiti *byte*, ali vrijedno je imati na umu da razlike mogu postojati. Podatke je moguće pretvarati iz jednog tipa u drugi operacijom *cast*. Primjer pretvaranja je:

```
9.          ulaz += (char) Serial.read(); // ovo nazivamo "castingom"
```

Zadatak 3: Unesi u program, preko serije, jedan broj s proizvoljno mnogo znamenaka. String pretvori u int metodom *StringUKojemJeBroj.toInt()*, i pohrani ga u varijablu temp1 tipa *int*. U varijablu temp2 tipa *int8_t*. Varijable temp1 i temp2 ispiši na seriju. Eksperimentiraj s unešenim vrijednostima. Zašto je potrebno biti pažljiv kod pretvorbe tipova podataka?

2.2 bitwise operatori

U nastavku su navedene često korištene binarne operacije. *Binarna* operacije nije isto što i *bitovna*; binarna operacija znači da operacija zahtjeva dva operanda (obično *lijevi* i *desni*, kao što je operator +, *, /). Postoje i urnarne operacije (npr. ++). Bitwise operatori **ne smiju** se miješati s logičkim operatorima, često onima koje koristimo kao uvijet grananja ili uvijet u *while* petljama, "||", "&&" itd. Za više informacija o tome kako koji djeluje, googlaj "Arduino bitwise" ili upitaj voditelja radionice.

Operatori:

operacija	operator	primjer
AND	&	a & b;
OR	(AltGr + w)	a = a 1;
XOR	^ (AltGr + 3)	b ^= 2;
LEFT SHIFT	<<	a = a << 1;
RIGHT SHIFT	>>	a = a >> 7;

Zadatak 4: Napisati funkciju koja prima bezpredznačni integer kao argument, i prikaži njegovih nižih 5 bitova pomoću 5 LED dioda. Pokušajte koristiti što veći dio već napisanog, koristeći pozive funkcija.

Za one koji stignu sve: